

PRAVNI FAKULTET
Sveučilište u Zagrebu
KATEDRA ZA GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO

UPUTE

za izradu seminarske radnje iz
Građanskog procesnog prava

- I. Polaznici seminara iz Građanskog procesnog prava dužni su u seminarskoj radnji obraditi jedan sudski parnični spis i dati sintetski prikaz ročišta kojima su prisustvovali.
- II. Zbog toga se svi sudionici seminara upućuju na hospitanje u sud gdje će prisustvovati određenom broju ročišta u parnici i odabrati jedan sudski spis radi izrade seminarske radnje.
- III. Iznimno, studenti mogu umjesto takvog rada sastaviti i seminarski rad teorijsko-povijesnog karaktera, u kome bi obradili neku od procesnih tema. Za ovaj tip rada obvezatno je aktivno vladanje stranim jezicima, a na njega se primjenjuju uobičajeni standardi za pisanje znanstvenih radova. Teme i literatura u tom će se slučaju dogovoriti individualno s nastavnikom.
- IV. Seminaristima se preporučuje da po mogućnosti budu nazočni na većem broju ročišta kako bi među njima mogli izabrati ročište koje je pogodno za obradu. Pri izboru spisa seminaristi trebaju zamoliti za pomoć suca kod kojeg će prisustvovati ročištima, koji će im u pravilu znati i htjeti preporučiti neki spis koji je pogodan za obradu (ili više njih). Ako takav način izbora spisa ne bi bio moguć, spis treba tražiti u arhivi suda ili na neki drugi način koji odobri predsjednik suda.
- V. Parnični spis treba obraditi sa stajališta procesnih problema i pitanja koja se javljaju u konkretnom sporu. Zato ne treba u seminarskoj radnji prikazivati probleme koji se tiču primjene materijalnog prava, osim ako se uz njih vezuju i neka procesna pitanja (pitanja koja se odnose na primjenu odredaba Zakona o parničnom postupku).
- VI. Svaka seminarska radnja treba sadržavati određeni minimum formalnih sastojaka, i to:
  1. *u pogledu obrade spisa (ako student obrađuje sudski spis):*
    - a.) oznaku suda pred kojim se vodio spor odnosno pred kojim se održavalo ročište, i
    - b.) što kraći opis sadržaja spora među strankama, kao i njegovog tijeka i završetka.
  2. *u pogledu dimenzija i načina pisanja:*
    - a.) seminarska radnja treba imati minimalno 10 kartica teksta, poželjno 16-20 kartica (jedan do jedanipol autorski arak); karticom se smatra uobičajeni format stranice autorskog teksta (otprilike 1800 znakova tj. oko 30 redaka teksta po stranici i oko 60 znakova po retku; bjeline i prazna mjesta uračunavaju se u slovne znakove);
    - b.) student svoj seminarski rad treba pisati na pisaćoj mašini, ili ga ispisati nakon što ga je sastavio na računaru; u potonjem slučaju preporučuje se da se pri ispisu izabere oblik čim sličniji pisanju pisaćom mašinom – dakle: oko 1800 znakova po stranici, pisano neproporcionalnim tipom slova (npr. Courier fontom) veličine 10-12 točaka;
    - c.) svako reproduciranje izvora mora se naznačiti u bilješkama (fusnotama); u suprotnom, rad će biti negativno ocijenjen zbog plagijata;
    - d.) citiranje u bilješkama (fusnotama) mora odgovarati uobičajenim standardima.
- VII. U svemu ostalome prepušta se seminaristima da seminarsku radnju napišu kako znaju i umiju. Ipak, radi bolje orijentacije, seminaristima se skreće pažnja na to da se seminarska radnja može sastaviti na dva načina.

VIII. Prvi način: obrada jednog ili više procesnih problema

1. Ako parnični spis sadrži jedan ili više izrazitih, bitnih procesnih problema, u radnji se može obraditi samo jedno ili nekoliko procesnih pitanja. Kao indikacija postojanja problema, posebnu pozornost treba obratiti sljedećim situacijama:
  - a.) ako postoji neslaganje između prvostupanjskog suda i višeg suda oko nekog procesnog pitanja;
  - b.) ako su u istoj ili sličnoj situaciji različiti prvostupanjski sudovi ili različiti suci imali različita procesna stajališta ili su postupili na različit način;
  - c.) ako je na sjednicama sudskih odjela neko procesno pitanje bilo raspravljano uz iznošenje različitih stajališta o njemu;
  - d.) ako se neki aspekt postupanja sudova protivi pravilima i principima koje ste naučili na seminaru ili predavanjima, ili ste ih naučili iz udžbenika iz Građanskog procesnog prava, ili se postupak suda jednostavno protivi vašoj interpretaciji Zakona o parničnom postupku i poimanju načela dobrog pravosuđenja.
2. Ovaj način obrade jest preporučljiviji i smatra se boljim, ali iziskuje i veće znanje i uloženi trud.
3. Prema potrebi, za dodatne informacije i literaturu možete se obratiti voditelju svog seminara.

IX. Drugi način: konsektivno prikazivanje procesnih instituta kroz obrađivani spor

1. Ako spis ili praksa ne pružaju mogućnosti opisane pod VIII., treba redom prikazivati ona procesna pitanja koja se javljaju u svakom sporu.
2. Primjera radi navode se neka procesna pitanja koja treba ispitati u svim ili bar u pretežnom broju parnica. Tako treba:
  - a.) Ocijeniti sadrži li tužba sve sastojke koje po Zakonu o parničnom postupku treba sadržavati. Tako treba (čl. 106, 109. I 186. ZPP):
    - da li tužitelj ističe jedan ili više tužbenih zahtjeva (čl. 188. ZPP), te o kakvoj se kumulaciji tužbenih zahtjeva radi (ako ih ima više);
    - postoji li subjektivna kumulacija tužbenih zahtjeva i o kakvom se tipu suparničarstva radi;
  - b.) Objasniti na kakav se način tuženik brani:
    - ograničava li se na negiranje činjeničnih navoda tužitelja;
    - iznosi li tuženik neke činjenične tvrdnje;
    - brani li se prigovorima i kakvima;
    - podnosi li protutužbu (čl. 189. ZPP);
    - priznaje li tuženik neke činjenice koje je iznio tužitelj.
  - c.) Ispitati je li sud nadležan (stvarno i mjesno, čl. 15-69. ZPP) i na kojim se odredbama Zakona o parničnom postupku i Zakona o redovnim sudovima temelji njegova nadležnost odnosno nenadležnost.
  - d.) Prosuditi je li sud na glavnoj raspravi utvrđivao sve činjenice koje su relevantne za suđenje; i obratno, jesu li sve činjenice koje je sud utvrđivao relevantne za suđenje. Da bi se moglo ocijeniti koje su činjenice relevantne treba prethodno pravno kvalificirati slučaj i odrediti koje bi pravno pravilo materijalnog prava trebalo primijeniti, u pretpostavci da je tužbeni zahtjev osnovan. Ocijeniti koje su činjenice među strankama nesporne (priznate), kao i to je li sud utvrđivao samo sporne činjenice (čl. 219-221).
  - e.) Ako stranka ima zastupnika u parnici, odrediti o kakvom se tipu zastupnika radi i na čemu zasniva njegovo ovlaštenje za zastupanje. Ako stranku zastupa punomoćnik, ocijeniti o kakvom se tipu punomoći radi te kakva ovlaštenja proizlaze odatle za punomoćnika (čl. 89-101. ZPP).
  - f.) Utvrditi postoje li sve procesne pretpostavke za suđenje u konkretnom sporu.
  - g.) Ako je jedna od stranaka u postupku zatražila povrat u prijašnje stanje (čl. 117-122. ZPP), ustanoviti na čemu se zasniva zahtjev, a naročito je li stranka imala opravdanog razloga za propuštanje roka ili ročišta.
  - h.) Kad je u sporu došlo do mirovanja ili prekida postupka (čl. 212-218. ZPP), odrediti na kojem se zakonskom razlogu temelji mirovanje odnosno prekid, te je li i pod kojim je pretpostavkama došlo do nastavljanja postupka.

i.) Razmotriti sadržaj sudske odluke (presude):

- sadržava li ona sve zakonom propisane sastojke;
- je li sudac na zadovoljavajući način iskoristio sav raspravljani procesni materijal, a naročito činjenice i dokaze;
- je li uvjerljiva ocjena dokaza, itd.
- ako je u pitanju presuda na temelju priznanja ili presuda na temelju odricanja ili presuda zbog izostanka, treba ocijeniti jesu li postojale sve procesne pretpostavke za donošenje takve sudske odluke (čl. 331, 331a, 332. ZPP), itd.

X. Izlaganja u točki VIII i IX odnosila su se više na obradu spisa nego li na ročišta, jer ročišta u pravilu neće pružiti mogućnost za obradu nekih značajnijih procesnih problema. Upravo stoga treba iznijeti svoje opće dojmove s ročišta te ocijeniti rad sudionika u postupku (suca, porotnika, stranaka, zastupnika, svjedoka, vještaka itd.) sa stajališta njegove zakonitosti, svrsishodnosti, efikasnosti, itd. Treba posebno obratiti pažnju na to primjenjuje li sud tijekom postupka načelo otvorenog pravosuđenja, pruža pravnu pomoć nekim strankama, suzbija zloupotrebe procesnih ovlaštenja itd.